

REKOMENDACJE DO ZMIAN PRAWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

KRZYSZTOF MĄCZEWSKI

*Geodeta Województwa Mazowieckiego
Dyrektor Departamentu
Geodezji i Kartografii UMWM*

PROBLEMATYKA

- 1. Problemy związane z brakiem systemowych rozwiązań modelu prowadzenia rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych dla administracji publicznej - przypomnienie**
- 2. Postulaty**
- 3. Uniwersalne zasady tworzenia urzędowych systemów teleinformatycznych**
- 4. cloud computing?**

Nawiązując do wystąpienia Pani prof. Grażyny Szpor
**PROBLEMY ZWIĄZANE Z BRAKIEM SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ MODELU
PROWADZENIA REJESTRÓW PUBLICZNYCH ORAZ SYSTEMÓW
TELEINFORMATYCZNYCH DLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ:**

- 1. używa się wielu prywatnych systemów teleinformatycznych** do prowadzenia jednej kategorii rejestru publicznego np. katastru nieruchomości, w których brak spójności części bazy danych opisowych z częścią danych kartograficznych,
- 2. brak dostosowania oprogramowania** do istniejących schematów modelu danych lub niepełna implementacja modelu danych w systemach teleinformatycznych,
- 3. zróżnicowanie tempa dostosowywania aplikacji** przez dostawców prywatnych do zmian przepisów prawnych,
- 4. subiektywność twórców oprogramowań** w interpretowaniu przepisów np. w zakresie tworzenia modelu danych geodezyjno-kartograficznych,
- 5. wybiurczość przestrzegania Krajowych Ram Interoperacyjności** przez producentów aplikacji i zamykanie narzędzi informatycznych na wymianę danych,

6. **wymaganie posiadania i znajomości** przez wykonawców konwersji danych katastralnych, **aplikacji i licencji właściwej dla danego powiatu** oraz utrzymywania zespołów posiadających odpowiednie umiejętności merytoryczne, a w niektórych przypadkach zakupu usług wprowadzania aktualnych danych do systemu u twórcy aplikacji i na jego warunkach,
7. **konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów** przez administrację publiczną, np. kosztu zakupu oprogramowań i cyklicznych aktualizacji oraz kosztów usług autorów środowisk programowych świadczonych w zakresie przygotowania danych do zasilenia systemów oraz ich zasilenia,
8. **brak możliwości kontroli bezpieczeństwa danych** w przypadku prowadzenia części rejestrów przez podmioty publiczne na niezidentyfikowanej, prywatnej infrastrukturze technicznej,
9. zwracanie się przez wykonawców konwersji danych np. katastru nieruchomości do administracji publicznej z **roszczeniami finansowymi o zwrot poniesionych kosztów** ręcznego wprowadzania danych do systemów, zwrot poniesionych przez wykonawców środków finansowych na zakup wielu środowisk programowych i aplikacji umożliwiających realizację zamówień publicznych oraz zwrot utraconych korzyści,

- 11. rodzenie się konfliktów** w przypadku opracowania systemu teleinformatycznego przez administrację publiczną i oferowania w tym samym zakresie aplikacji przez podmioty prywatne, np.. rejestr ewidencji miejscowości ulic i adresów w gminach,
- 12. brak standardów** do tworzenia dokumentów planistycznych (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, plan zagospodarowania przestrzennego województwa),
- 13. używanie lapidarnych sformułowań** w uproszczonych umowach przez prywatnych dostawców usług w zakresie bezpieczeństwa prowadzenia systemów teleinformatycznych, np.: „utrzymanie aplikacji na serwerze dedykowanym”, oraz „wykonawca dołoży wszelkich starań, aby zapewnić bezawaryjne funkcjonowanie aplikacji i uruchomionych usług zgodnie z posiadanymi możliwościami organizacyjnymi i technicznymi, w ramach właściwości technicznych tych aplikacji i usług”,

- 14. opieranie prowadzenia rejestrów publicznych na systemach teleinformatycznych oferowanych przez dostawców prywatnych jest ściśle powiązane z rachunkiem ekonomicznym – w przypadku niesatysfakcjonującego dochodu podmioty rezygnują z rozwijania takiego systemu teleinformatycznego, pozostawiając użytkowników z problemem zabezpieczenia danych, koniecznością konwersji danych do nowego systemu teleinformatycznego, koniecznością wydatkowania dodatkowych środków budżetowych, koniecznością przeszkolenia pracowników prowadzących rejestr w nowym systemie,**
- 15. brak publicznej aplikacji** certyfikującej systemy teleinformatyczne,
- 16. brak możliwości udostępniania** danych w postaci usług danych przestrzennych,
- 17. niekontrolowane wydatkowanie środków publicznych** na pozyskanie systemów do prowadzenia rejestrów publicznych.

POSTULATY ORGANIZACYJNO PRAWNE TWORZENIA INFRASTRUKTURY INFORMACJI PRZESTRZENNEJ (PROWADZENIA REJESTRÓW PUBLICZNYCH).

Rejestry prowadzone przez administrację publiczną tworzą część infrastruktury informacyjnej państwa, **są źródłem praw, dokumentów, zaświadczeń i obowiązków obywateli.**

Publiczne zbiory danych przestrzennych – to część dobra publicznego - majątku narodowego posiadającego wartość dokumentacyjną, ekonomiczną, informacyjną i historyczną.

W dobrze zorganizowanym państwie każdy **rejestr publiczny powinien być prowadzony w jednym, zunifikowanym systemie teleinformatycznym.** Opracowywanie, wdrażanie i utrzymanie w sprawności systemów teleinformatycznych do prowadzenia publicznych zbiorów danych infrastruktury informacji przestrzennej powinno należeć wyłącznie do sfery administracji publicznej i być koordynowane przez właściwego ministra.

POSTULATY ORGANIZACYJNO PRAWNE TWORZENIA INFRASTRUKTURY INFORMACJI PRZESTRZENNEJ (PROWADZENIA REJESTRÓW PUBLICZNYCH).

Systemy teleinformatyczne infrastruktury informacji przestrzennej powinny być oparte na **modelu usługowym**, umożliwiając na podstawie udostępnianych danych przez administrację publiczną, świadczenie usług przez podmioty prywatne

Wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów

Wprowadzenie do ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 570) przepisu zobowiązującego właściwego ministra do wyposażenia podmiotów publicznych prowadzących rejestry publiczne w systemy teleinformatyczne do ich prowadzenia

Uniwersalne zasady tworzenia urzędowych systemów teleinformatycznych powinny zawierać w szczególności:

1. zdefiniowaną architekturę systemu teleinformatycznego,
2. sposób modelowania danych, reguły ustalenia ich katalogu i formatu,
3. sposób projektowania, wytworzenia i utrzymania repozytorium danych,
4. obowiązek wykorzystania powszechnie stosowanych standardów udostępniania danych,
5. obowiązek udostępniania usług sieciowych,
6. umożliwianie automatycznej wymiany danych,
7. konieczność osiągnięcia interoperacyjności usług,
8. reguły zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych.
9. określenie warunków przetwarzania danych w chmurze publicznej.

W debacie publicznej i ofertach firm komputerowych częstym zagadnieniem jest cloud computing.

Problem polega na braku ufności do części usługodawców prywatnych i lęku przed dyktatem monopolistycznym firm świadczących usługi w tym zakresie.

Wątpliwości można ograniczyć poprzez zdefiniowanie ustawowych zasad prawnych, technicznych i organizacyjnych prowadzenia rejestrów publicznych w ramach outsourcingu.

Niedopuszczalnym jest doprowadzanie do antagonizmów między administracją publiczną a oferentami promującymi własne systemy teleinformatyczne do prowadzenia rejestrów publicznych.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

www.wrotamazowsza.pl

